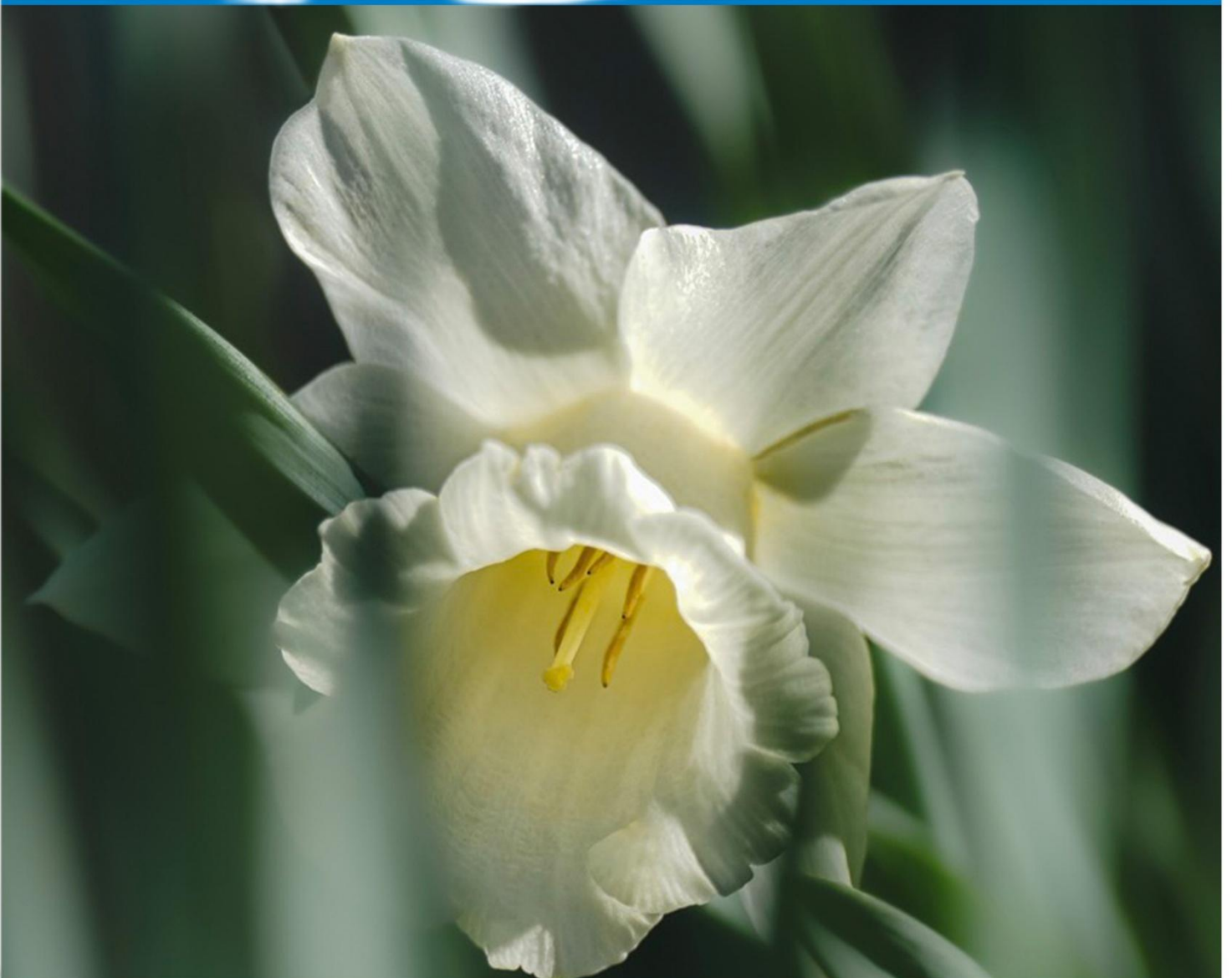

Gemeente
Diemen

Meicirculaire 2026

Gemeente Diemen

Colofon

Duo+
Vondelstraat 1
1191 BD Ouderkerk aan de Amstel

Postadres
Postbus 35
1190 AA Ouderkerk aan de Amstel

Telefoon
(0297) 51 32 32
Fax
(0297) 51 32 32

BTW-nummer
854833171BO1
KvK-nummer
62475436

Inhoud

Samenvatting.....	4
Leeswijzer	5
Toelichting mutaties meicirculaire 2026.....	6
Tabel mutaties Meicirculaire.....	6
Toelichting Accresontwikkeling.....	7
Afrekening BCF plafond 2025	7
Toelichting mutatie uitkeringsbasis en uitkeringsfactor	7
Taakmutaties	8
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	8
Huishoudelijke hulp uit de Wmo	8
Kinderopvang pleegouders.....	8
Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg	8
‘Weeffout’ Jeugdzorg.....	8
Overige mutaties	8
Decentralisatie uitkeringen	8
Participatie	8
Armoedebestrijding kinderen	9
Erfgoed en Overheid.....	9
Alleenverdienersproblematiek.....	9
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	9
IBO Problematische schulden	9
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	9
Ondersteuning lokale politieke partijen	9
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE).....	9
Toelichting effect WOZ-maatstaf.....	10
Afbouwen compensatieregeling herverdeling (suppletie-uitkering herijking gemeentefonds).....	10
Overige ontwikkelingen	11
Uitkomst instellen nieuwe specifieke uitkeringen.....	11
Hervormingsagenda Jeugd.....	11
Herijking gemeentefonds	12

Advies

- De financiële consequenties 2026 te betrekken bij de 3^e kwartaalbrief 2026;
- De financiële consequenties 2027 en verder te betrekken bij de Kadernota 2027;
- Rekening te houden met uitgaven die zijn gerelateerd aan opgenomen inkomsten binnen het gemeentefonds (o.a. Huishoudelijke hulp Wmo, CDOKE gelden, taakmutaties en integratie- en decentralisatie-uitkeringen);
- Kennis te nemen van de overige ontwikkelingen van deze circulaire/memo;
- De organisatie te informeren over de uitkomsten/memo.

Samenvatting

Het gemeentefonds is veruit de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten en dus van groot belang voor de financiële kaders voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2027 – 2030, maar ook voor de actualisatie van het huidige dienstjaar 2026.

De meicirculaire¹ geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de Rijksoverheid. Zoals te doen gebruikelijk wordt hierin ook de bijstelling van het accres meegenomen. Deze hebben voornamelijk betrekking op de volume-, loon- en prijsontwikkelingen. De memo gaat over de uitwerking van de meicirculaire, specifiek vertaald naar de gemeente Diemen.

De Voorjaarsnota is verschenen onder het nieuwe minderheidskabinet Jetten. Enkele voorgenomen ontwikkelingen vanuit het coalitieakkoord zijn hierin verwerkt.

De belangrijkste mutaties als gevolg van de meicirculaire worden samenvattend veroorzaakt door:

- Aanpassing en actualisering maatstaven, inclusief de WOZ-waarde mutatie (nadelig, structureel);
- Aanpassing van de uitkeringsbasis en factor door actualisatie maatstaven (voordelig, structureel);
- Accres, zowel volume-ontwikkeling als Loon- en prijsontwikkeling (LPO) (voordelig, structureel);
- Afrekening ruimte btw-compensatiefonds 2025 (nadelig, eenmalig in 2026);
- Uitstel invoering eigen bijdrage Wmo (voordelig, eenmalig in 2027);
- Vervallen Huishoudelijke hulp Wmo, incl. vangnetregeling voor meest kwetsbaren (nadelig, structureel vanaf 2029);
- Diverse overige taakmutaties (deels voordelig en nadelig, zowel eenmalig als structureel);
- Decentralisatie-uitkering Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) (voordelig, eenmalig 2027);
- Diverse overige decentralisatie-uitkeringen (voordelig, met name eenmalig 2026);
- Uitstel afbouw suppletie-uitkering herverdeling gemeentefonds (voordelig, structureel vanaf 2027).

Bovenstaande mutaties hebben betrekking op de inkomsten uit het gemeentefonds. Een deel hiervan raakt echter ook de uitgaven elders in de begroting. Deze mutaties moeten daarom in samenhang worden beoordeeld en bieden ruimte voor bestuurlijke afwegingen. Het betreft hier de mutaties:

- Uitstel eigen bijdrage Wmo;
- Vervallen Wmo Huishoudelijke hulp, behalve voor de kwetsbare inwoners;
- Diverse taakmutaties;
- Decentralisatie-uitkering Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE).

Voor een uitgebreidere inhoudelijke toelichting op de mutaties wordt verwezen naar het hoofdstuk Toelichting mutaties Meicirculaire 2026.

---

¹ [Meicirculaire 2026](#)

In het hoofdstuk “overige ontwikkelingen” staan de laatste ontwikkelingen met betrekking tot onderwerpen die van invloed (kunnen) zijn op het gemeentefonds.

Bovenstaande leidt samengevat in totaal tot de volgende mutaties in het gemeentefonds voor de (meerjaren) begroting 2026 – 2030:

<i>(bedrage x € 1.000)</i>	2026	2027	2028	2029	2030
Eindstand Decembercirculaire 2025	66.611	65.773	64.922	65.337	66.796
Effect inkomsten Meicirculaire 2026	-768	2.999	2.016	1.046	551
Eindstand Meicirculaire 2026	65.843	68.772	66.938	66.384	67.348

Leeswijzer

Er zijn veel ontwikkelingen gaande op het gebied van gemeentelijke financiën en het gemeentefonds. De doorwerking van het nieuwe coalitieakkoord, de oorlog in de Oekraïne, de onzekerheid over de herijking van het gemeentefonds op middellange en lange termijn en het vormgeven van de hervormingsagenda binnen de jeugdzorg maakt dat de berichtgeving van vandaag de volgende dag alweer is aangevuld of toch weer anders is.

De informatie bij de meicirculaire is dan ook een momentopname en geeft een vertaling van de Voorjaarsnota van het Rijk. Daarnaast bevat de memo een actualisatie van de belangrijkste ontwikkelingen die op het moment van samenstelling bekend zijn.

Om deze reden wordt er bij deze memo een onderscheid gemaakt tussen ‘wat is nodig’ en ‘wat is zinvol om te weten’. Het onderdeel ‘wat is nodig’ is opgenomen onder het hoofdstuk Toelichting mutaties meicirculaire 2025 en het onderdeel ‘wat is zinvol’ onder het hoofdstuk ‘Overige ontwikkelingen’. Dit met de nadrukkelijke opmerking dat de onderdelen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn om een totaalbeeld van de ontwikkelingen binnen het gemeentefonds te kunnen hebben.

Toelichting mutaties meicirculaire 2026

Uitgangspunten berekening

De berekeningen zijn gemaakt op basis van de maatstaven in de laatst bekende specificatie nr. 5 per 21-05-2026 van het Ministerie BZK. Nog niet alle maatstaven zijn met de status "definitief" verwerkt, wat wil zeggen dat voor die onderdelen nog mutaties kunnen komen met een financiële impact. Deze effecten lopen mee bij de volgende circulaire later dit jaar. Om een goed structureel beeld te krijgen van de inkomsten is er voor 2026 en verder een prognose gemaakt van de belangrijkste maatstaven met de grootste financiële impact.

Tabel mutaties Meicirculaire

bedrage x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Eindstand Decembercirculaire 2025	66.611	65.773	64.922	65.337	66.796
Accres					
Volume accres (historisch Bbp)		47	93	-46	-47
LPO accres prijs Bbp	276	1.970	1.811	1.807	1.826
Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2025	-322				
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. afronding)	-46	47	46	0	-47
Totaal Volume, LPO en BCF	-92	2.064	1.950	1.761	1.732
Hoeveelheidsverschillen en uitkeringsbasis					
Hoeveelheidsverschillen	-1.065	-1.043	-1.073	-1.022	-1.575
Ontwikkeling uitkeringsbasis in meicirculaire 2026	92	281	418	417	515
Totaal hoeveelheidsverschillen en uitkeringsbasis	-973	-762	-655	-605	-1.060
Taakmutaties					
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo		196			
Huishoudelijke hulp uit de Wmo				-1.159	-1.166
Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de Wmo				346	348
Kinderopvang pleegouders	19	19			
Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg	-66				
'Weeffout' Jeugdzorg	-11	-11	-12	-11	-12
Diverse taakmutaties < € 10.000		7	1	2	2
Totaal taakmutaties	-58	210	-11	-823	-827
IU/DU/SU					
Participatie (IU)	88	34	5	-11	-23
Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023		-145	-170	-170	-170
Armoedebestrijding kinderen (DU)		14	14	14	14
Erfgoed en Overheid	40				
Alleenverdienersproblematiek	22				
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	28				
IBO Problematische schulden	23				
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	14	14	14	14	18
Ondersteuning lokale politieke partijen	11				
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		1.172			
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	-1	-1	-1	-1	-1
Wet betaalbare huur (DU)	5	5	5	2	
Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	3	3	3	3	3
Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen		5			
Totaal Intergratie- en Decentralisatieuitkeringen	233	1.246	41	22	11
WOZ					
WOZ-waarden mutaties	123	-371	-379	-388	-396
WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven		161	170	180	191
Totaal WOZ	123	-210	-209	-207	-205
Stelposten					
Afbouwen compensatieregeling herverdeling		450	900	900	900
Totaal Compensatieregeling herverdeling		450	900	900	900
Eindstand Meicirculaire 2026	65.843	68.772	66.938	66.384	67.348
Effect inkomsten Meicirculaire 2026	-768	2.999	2.016	1.046	551

Toelichting Accresontwikkeling

Het accres is te splitsen in een reëel deel (Volume) en een nominaal deel (LPO). Het reële deel betreft de compensatie voor de **volume ontwikkeling** als gevolg van de groei van het gemeentefonds en is daarmee eigenlijk de netto koopkracht van de gemeente. De mutatie in de volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaarsgemiddelde van de prijs bruto binnenlands product (Pbbp). De Pbbp-raming is gebaseerd op de actuele ontwikkeling zoals gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB; CEP²). Hierdoor is het volume accres voor de jaren 2027 en 2028 hoger dan de septembercirculaire 2025.

Het nominale deel betreft met name compensatie als gevolg van stijgingen door **Loon-en prijsontwikkelingen (LPO)**, waardoor gemeenten in staat zijn op basis van het nieuwe prijspeil hun taken te kunnen blijven uitvoeren. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. In de decembercirculaire is zoals gebruikelijk nog het prijspeil 2026 gehanteerd, bij deze meicirculaire wordt voor het eerst prijspeil 2027 opgenomen wat een structureel positief effect oplevert (verleggen basisjaar). Daarnaast is het Pbbp ook iets positief bijgesteld, voor 2026 (+0,41%), 2028 (+0,25%) en 2030 (+0,24%). Voor de jaren 2027 en 2029 zijn de bijstellingen beperkt.

Afrekening BCF-plafond 2025

Het Btw-compensatiefonds (BCF) is opgericht om btw weg te nemen als factor in de afweging van decentrale overheden tussen uitbesteden en inbesteden (uitvoering door de eigen organisatie). Voor marktpartijen is er zo een eerlijke kans om bij gemeenten en provincies 'binnen te komen'. Decentrale overheden kunnen betaalde btw terugvragen bij het compensatiefonds. Dit compensatiefonds wordt gevoed door een verlaging van het gemeentefonds. Afgesproken is dat wanneer er meer of minder aanspraak wordt gemaakt op dit compensatiefonds, eventuele middelen aanvullend worden onttrokken dan wel terugvloeien naar het gemeentefonds. In de septembercirculaire 2025 was er al een onderschrijding van het BCF opgenomen, echter voor 2025 blijkt dat de definitieve onderschrijding lager was dan verwacht in de septembercirculaire 2025, waardoor dit bedrag in 2026 incidenteel aan het gemeentefonds wordt onttrokken.

Toelichting mutatie uitkeringsbasis en uitkeringsfactor

Hoeveelheidsverschillen

Het gemeentefonds wordt berekend op basis van diverse maatstaven. Aan de hand van de laatste specificatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) zijn de maatstaven geactualiseerd. Daarnaast is met betrekking tot de maatstaven met de grootste financiële impact een prognose gemaakt voor de jaren 2026 en verder. Dit is gedaan als gevolg van een te verwachte groei door woningbouw en de daarmee aanpalende maatstaven. Hierdoor zijn negatieve hoeveelheidsverschillen ontstaan.

Ontwikkeling uitkeringsbasis (Uitkeringsfactor)

De uitkeringsbasis wordt gebaseerd op de aantallen van maatstaven vermenigvuldigd met een prijs per eenheid die daaraan is gekoppeld. De uitkeringsbasis wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor om zo het totaal beschikbare bedrag binnen het gemeentefonds te kunnen verdelen. Wanneer de omvang van het gemeentefonds en/of de prijs per eenheid van de maatstaven dus wijzigt, zal ook de uitkeringsfactor wijzigen. Diverse landelijke aantallen (q) zijn naar beneden bijgesteld, vooral de ontwikkelingen van het aantal bijstandsontvangers en de OZB-maatstaven. De prijs per eenheid blijft gelijk, waardoor de uitkeringsfactor dus naar boven bijgesteld wordt, wat een positief effect geeft.

---

² [Centraal Economisch Plan \(CEP\) 2026](#)

Taakmutaties

Hieronder worden de taakmutaties met een omvang van > € 10.000 toegelicht.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

Het eerder voornemen was om vanaf 2027 een inkomensafhankelijk bijdrage (eigen bijdrage) binnen de Wmo op te nemen als vervanging van een vast abonnementstarief. Tegelijkertijd zou dit leiden tot een lagere vergoeding binnen het cluster Wmo van het gemeentefonds. Echter, dit is met een jaar uitgesteld, waardoor deze compensatie binnen het gemeentefonds weer is opgenomen. Indien er in de begroting Wmo een inkomstenpost voor de eigen bijdrage is opgenomen, komt deze dus ook te vervallen en werkt daarmee neutraal door in het begrotingsresultaat.

Huishoudelijke hulp uit de Wmo

Het kabinet heeft besloten om per 2029 de huishoudelijke hulp grotendeels uit de Wmo te halen, waardoor gemeenten minder taken hebben. Daarom wordt dit financieel vertaald in een structurele uitname van circa € 1 miljard uit het gemeentefonds. De uitname is dus de budgettaire vertaling van het kabinetsvoornemen en daarmee al in de meicirculaire verwerkt, ondanks dat de exacte uitwerking nog niet volledig vaststaat. De uitname in het gemeentefonds kan worden opgevangen door (eenzelfde bedrag aan) lagere uitgaven huishoudelijke hulp, immers deze taak komt voor gemeenten te vervallen.

Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de Wmo

Voor mensen die per 2029 niet zelf huishoudelijke hulp kunnen regelen, blijft de gemeente daarin voorzien. Om dit te bekostigen krijgen gemeenten gelden vanuit de vangnetregeling huishoudelijke hulp.

Kinderopvang pleegouders

Pleegouders betalen nu voor het opnemen van pleegkinderen vaak nog een eigen bijdrage nadat zij kinderopvangtoeslag hebben ontvangen. De extra middelen zijn bedoeld om deze resterende kosten te verlagen.

Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg

De SPUK "Niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf" is een specifieke uitkering van het Rijk die gemeenten compenseert voor onvoorziene kosten van jeugdhulp met verblijf, die zij door wijzigingen in het woonplaatsbeginsel (sinds 2022) onbedoeld moeten dragen. De regeling is bedoeld om financiële verschillen tussen gemeenten te corrigeren wanneer de verantwoordelijkheid voor deze (vaak dure) verblijfszorg onverwacht bij een gemeente terechtkomt en leidt tot extra, niet-voorziene uitgaven. Om deze specifieke uitkering te financieren, wordt dit bedrag aan het gemeentefonds onttrokken.

'Weeffout' Jeugdzorg

Bij de overgang van de Jeugdzorg in 2015 is er teveel geld overgegaan naar het gemeentefonds. Dit wordt nu structureel gecorrigeerd.

Overige mutaties

Diverse kleine taakmutaties < € 10.000.

Decentralisatie uitkeringen

Hieronder worden de mutaties in decentralisatie-uitkeringen met een omvang van > € 10.000 toegelicht.

Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van loon- en prijsbijstelling. Daarnaast wijzigt de budgetverdeling voor de Rijksbijdrage beschut werk als gevolg van een nieuwe verdeelsleutel.

Armoedebestrijding kinderen

De Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen is een gemeentelijke uitkering van het Rijk om armoede onder kinderen te verminderen. Het betreft de voortzetting van de zogeheten Klijnsmagelden. Op basis van de laatste CBS-gegevens zijn deze per gemeente geactualiseerd.

Erfgoed en Overheid

Gemeenten en provincies spelen een belangrijke rol in het beheer van erfgoed, maar hebben te maken met afnemende capaciteit en deskundigheid. Daarom is het Programma Erfgoed en Overheid³ gestart om dit te versterken, waarbij vanaf 2026 projecten hiervoor cofinanciering kunnen krijgen.

Alleenverdienersproblematiek

Gemeenten kunnen huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. De alleenverdienersproblematiek verwijst naar de financiële uitdagingen die huishoudens ervaren waarbij één persoon het enige of belangrijkste inkomen verdient. Dit probleem ontstaat doordat verschillende regelingen en toeslagen ongunstig op elkaar inwerken, waardoor het besteedbaar inkomen van deze huishoudens lager uitvalt dan dat van vergelijkbare huishoudens met bijvoorbeeld een bijstandsuitkering.

In sommige gevallen kan het netto-inkomen van alleenverdieners zelfs lager zijn dan het bestaansminimum, ondanks dat zij volgens de wettelijke regels toeslagen ontvangen. Dit kan leiden tot financiële stress en moeilijkheden om rond te komen.

Om deze problematiek aan te pakken, is de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek⁴ ingevoerd. Deze wet voorziet in een tegemoetkoming voor getroffen huishoudens, zodat zij niet onder het bestaansminimum leven.

Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp

Deze decentralisatie-uitkering is bedoeld om gemeenten te helpen hun aanpak van energiearmoede te versterken. Via een speciaal portaal kunnen gemeenten de gegevens van kwetsbare huishoudens gebruiken om deze gericht te benaderen en passende ondersteuning te bieden.

IBO Problematische schulden

Het kabinet wil via bestuurlijke afspraken (Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO)) en extra middelen in 2026 de vroegsignalering van schulden verbeteren, met als doel meer mensen te bereiken en uitval te verminderen.

Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren

Er wordt structureel extra budget beschikbaar gesteld voor het ondersteunen van jongeren bij of gericht op arbeidsinschakeling.

Ondersteuning lokale politieke partijen

Met de verstrekking van deze decentralisatie-uitkering krijgen gemeenten geld om lokale partijen beter te ondersteunen.

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

De CDOKE-gelden (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid)⁵ zijn bedoeld om gemeenten en provincies extra capaciteit en expertise te geven voor de uitvoering van klimaat- en energietaken. Hiermee kunnen zij personeel, kennis en uitvoeringskracht inzetten voor onder meer de

---

³ [Programma Erfgoed en Overheid](#)

⁴ [Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek](#)

⁵ [Bekostiging en uitvoeringslasten Klimaat- en energietaken](#)

energietransitie, zoals verduurzaming en warmte-initiatieven. Het doel is om de uitvoering van nationale klimaatdoelen op lokaal niveau te versterken en te versnellen.

Toelichting effect WOZ-maatstaf

Gemeenten worden op de algemene uitkering gekort voor de maatstaf WOZ-waarde. Uitgangspunt is daarbij dat gemeenten waar de WOZ-waarde gemiddeld hoger ligt, de financiële draagkracht van inwoners beter is en gemeenten dus ook in staat zijn om meer eigen inkomsten uit OZB te realiseren. Deze korting wordt berekend op basis van een gemiddeld rekestarief vermenigvuldigd met de totale WOZ-waarde. Het rekestarief wijzigt als gevolg van een landelijke gemiddelde waardeverandering van woningen en door inflatie. Vanaf deze meicirculaire wordt voor het gemiddelde rekestarief gebaseerd op de werkelijke gemiddelde OZB-tarieven 2026 van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden.

De bijstelling van dit rekestarief volgt ten eerste de gemiddelde landelijke WOZ-waardeverandering. Als de WOZ-waardeontwikkeling stijgt, daalt het rekestarief voor de korting en vice versa. Hiermee wordt de stijging (of daling) als effect op de korting op de algemene uitkering voor woningen geëlimineerd. Wanneer de inschatting van de ontwikkeling van de WOZ-waarde hoger is dan het landelijke gemiddelde, wordt deze dus niet geëlimineerd in het rekestarief en leidt tot een hogere korting. Daar staat volgens de werking van deze methodiek (draagkrachtbeginsel) dan wel tegenover dat gemeenten dan theoretisch meer inkomsten uit OZB zouden kunnen behalen.

Ten tweede wordt het rekestarief gecorrigeerd voor inflatie. Als de inflatie stijgt, stijgt ook het rekestarief (en daarmee de korting op het gemeentefonds). Het Rijk gaat ervan uit dat gemeenten in hun tariefstelling voor de OZB rekening houden met inflatie, waardoor deze korting geen effect hoeft te hebben op het begrotingsresultaat.

In de meicirculaire is rekening gehouden met een gemiddelde landelijke WOZ-waardeverandering van respectievelijk 6,5% en 2,75% voor woningen en niet-woningen. Diemen heeft een gelijke stijging ook meegenomen bij woningen en niet-woningen in de bepaling van de WOZ-maatstaf en volgt daarmee de landelijke inschatting. Daarnaast wordt er gerekend met een inflatie van 3%. In 2027 daalt daarmee het rekestarief voor Woningen met 3,286%⁶ en niet-woningen stijgt met 0,243%⁷.

Afbouwen compensatieregeling herverdeling (suppletie-uitkering herijking gemeentefonds)

De suppletie-uitkering is een tijdelijke compensatieregeling binnen het gemeentefonds die gemeenten beschermt tegen grote financiële herverdeeffecten als gevolg van de herijking van het verdeelmodel. Bij een nieuwe verdeling ontstaan winnaars en verliezers; via deze uitkering worden negatieve effecten (deels en gefaseerd) opgevangen zodat gemeenten de tijd hebben om zich aan te passen.

Uitstel ingroeipad met 2 jaar

Het ingroeipad van deze suppletie-uitkering – de fase waarin gemeenten geleidelijk naar de nieuwe verdeling toegroeien – is met twee jaar uitgesteld. Dit gebeurt in afwachting van nader onderzoek naar de herijking van het gemeentefonds en de onderliggende verdeelprincipes.

Vooruitlopend al rekening gehouden met oploop

In eerdere financiële ramingen was al uitgegaan van een oplopend ingroeipad: de herverdeeffecten zouden stapsgewijs toenemen, waardoor ook de afbouw van de suppletie-uitkering in de tijd zou plaatsvinden.

---

⁶ Woningen = $(1,03/1,065) - 1 = -/ - 3,286\%$

⁷ Niet-woningen = $(1,03/1,0275) - 1 = + 0,243\%$

Effect van bevrozen t/m 2027

Doordat het ingroeipad nu tot en met 2027 is bevroren, schuiven de negatieve herverdeeleffecten voor gemeenten naar achteren. Dit leidt op korte termijn tot een positief financieel effect, omdat gemeenten langer profiteren van de (hogere) compensatie en minder snel worden geconfronteerd met de volledige impact van de nieuwe verdeling.

Advies ROB: wel indexeren

De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft eerder geadviseerd om het ingroeipad wél te indexeren. Dit betekent dat de bedragen in de suppletie-uitkering zouden meestijgen met prijs- en volumeontwikkelingen, zodat de compensatie reëel en actueel blijft.

Huidige stand: nog geen indexatie, besluit volgt

Vooralsnog is geen indexatie toegepast in het bevroren ingroeipad. Het kabinet heeft aangegeven dat na de zomer van 2026 naar verwachting duidelijk wordt hoe wordt omgegaan met indexatie vanaf 2028. Tot dat moment blijft onzeker hoe het vervolg van het ingroeipad – en daarmee de uiteindelijke financiële effecten – eruit gaat zien.

Overige ontwikkelingen

Uitkomst instellen nieuwe specifieke uitkeringen

In de Kamerbrief van 8 mei 2026⁸ informeert het kabinet de Tweede Kamer over een voorgenomen wijziging van de Financiële verhoudingswet en de manier waarop specifieke uitkeringen (SPUK's) in de toekomst worden ingezet. Een belangrijk onderdeel hiervan is de introductie van de Bijzondere Fondsuitkering (BFU), een nieuwe financieringsvorm die onderdeel wordt van de vrij besteedbare middelen van gemeenten en provincies. Met de BFU wil het kabinet het aantal specifieke uitkeringen beperken en tegelijkertijd meer flexibiliteit bieden, terwijl via informatieverplichtingen nog wel gestuurd en gemonitord kan worden.

Daarnaast schetst de brief de concrete keuzes voor bestaande en nieuwe specifieke uitkeringen. Tien bestaande SPUK's worden nog een jaar verlengd in 2026, met het voornemen deze daarna om te zetten naar de BFU. Twee andere uitkeringen krijgen een langere verlenging van twee jaar vanwege noodzakelijke wetwijzigingen. Tegelijk worden vijf nieuwe specifieke uitkeringen ingesteld, vooral in situaties waarin gerichte sturing of specifieke voorwaarden nodig blijven. Deze gefaseerde aanpak moet zorgen voor duidelijkheid richting 2027 en is afgestemd met medeoverheden, waarbij het uiteindelijke doel blijft om het gebruik van specifieke uitkeringen terug te dringen.

De wet ligt dus nog niet bij de Tweede Kamer ter behandeling (in de zin van een ingediend wetsvoorstel). Het kabinet zit in de fase na advies Raad van State en vóór indiening. Praktisch gezien wordt de beleidslijn al wel toegepast (bijv. verlengen SPUK's en toewerken naar BFU per 2027), maar de juridische basis (de wet zelf) moet nog formeel via de Tweede en Eerste Kamer worden vastgesteld.

Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd (2023–2028) is momenteel in uitvoering, maar bevindt zich in een kritische fase. De deskundigencommissie onder leiding van Tamara van Ark heeft begin 2025 een eerste zwaarwegend advies uitgebracht ("Groei pijn")⁹, waarin wordt geconcludeerd dat de hervormingsagenda noodzakelijk is, maar nog onvoldoende effect sorteert. De commissie stelt vast dat de ingezette maatregelen nog niet leiden tot de beoogde verbeteringen in de jeugdzorg en dat er sprake is van tekortschietende sturing, een te beperkte scope en onvoldoende samenhang met aanpalende domeinen zoals onderwijs, wonen en bestaanszekerheid.

---

⁸ [Kamerbrief uitkomst instellen nieuwe specifieke uitkeringen](#)

⁹ [Eerste advies Deskundigencommissie "Groei pijn"](#)

Een belangrijk aandachtspunt betreft de financiële uitvoerbaarheid. De commissie concludeert dat de geplande besparingen vanaf 2026 niet haalbaar zijn, terwijl de uitgaven aan jeugdzorg blijven stijgen. Hierdoor ontstaat een structurele spanning tussen de inhoudelijke verbeterdoelen en het financiële kader. De commissie adviseert daarom om de financiële afspraken tussen Rijk en gemeenten te herijken, bestaande tekorten gezamenlijk te dragen en besparingen pas door te voeren wanneer deze realistisch en onderbouwd zijn.

De Hervormingsagenda wordt ondertussen voortgezet, maar feitelijk bijgestuurd op basis van de bevindingen van de commissie-Van Ark. De commissie is per 1 januari 2026 opnieuw ingesteld en vervult een doorlopende monitorings- en adviesrol richting Rijk en VNG. Zij beoordeelt de voortgang van de uitvoering en de ontwikkeling van de uitgaven, en zal begin 2027 opnieuw een zwaarwegend advies uitbrengen.

De commissie beoordeelt in feite drie kernvragen:

1. Werkt het? Leidt de Hervormingsagenda tot betere jeugdzorg en minder druk op het stelsel?
2. Wordt er geleverd? Voeren Rijk en gemeenten de afgesproken maatregelen in de Hervormingsagenda daadwerkelijk uit?
3. Is het betaalbaar en houdbaar? Sluiten kosten en besparingen op elkaar aan en zijn de financiële afspraken realistisch?

Samenvattend bevindt de Hervormingsagenda Jeugd zich in een situatie waarin uitvoering en heroverweging gelijktijdig plaatsvinden. De koers is inhoudelijk overeind gebleven, maar het financiële en bestuurlijke kader staat onder druk en zal naar verwachting de komende jaren verder worden aangepast.

Herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds bevindt zich momenteel in een tussenfase en is nog niet afgerond. In het voorjaar van 2026 zijn adviezen uitgebracht door de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB)¹⁰ en de VNG over een mogelijke herziening van de verdeling per 2027. Deze adviezen zijn door het kabinet ontvangen, maar hebben nog niet geleid tot een definitief besluit over een nieuw verdeelmodel.

Het kabinet heeft er inmiddels voor gekozen om de grote herverdeling uit te stellen en eerst aanvullend onderzoek te laten uitvoeren. Concreet betekent dit dat de huidige verdeling van het gemeentefonds de komende jaren grotendeels in stand blijft. Het ingroeipad van de herverdeling wordt voor 2027 en 2028 feitelijk bevroren en er worden alleen enkele beperkte technische aanpassingen doorgevoerd. Een fundamentele herziening van het verdeelmodel wordt nu pas voorzien vanaf 1 januari 2029.

Deze keuze zorgt op korte termijn voor stabiliteit en voorspelbaarheid voor gemeenten, maar betekent tegelijkertijd dat de discussie over een meer rechtvaardige en toekomstbestendige verdeling wordt doorgeschoven.

---

¹⁰ [Advies ROB herverdeling gemeentefonds 2027](#)